

Bijlage: V 16.02.06 Verenigingsraad 28 juni 2016
Agendapunt: 5.3

Gecombineerde jaarrekening 2015

***VluchtelingenWerk
Nederland***

VluchtelingenWerk Nederland

15 juni 2016

1. BESTUURSVERSLAG.....	5
1.1 Inleiding.....	5
1.2 Samenstellende delen gecombineerde jaarrekening.....	5
1.3 Ontwikkelingen gedurende het verslagjaar.....	5
1.4 Financiën op hoofdlijnen.....	5
1.5 Aanvullende informatie.....	7
1.5.1 Kosten fondsenwerving.....	7
1.5.2 Percentages van bestedingen.....	7
1.5.3 Rentebaten en baten beleggingen.....	8
1.6 Verenigingsbegroting 2016.....	9
1.7 Meerjarenperspectief en risico-analyse.....	9
1.8 Algemene gegevens.....	10
GECOMBINEERDE JAARREKENING 2015.....	11
2. GECOMBINEERDE BALANS.....	12
3. GECOMBINEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN.....	13
3.1 Resultaatbestemming.....	14
4. GECOMBINEERDE KASSTROOMOVERZICHT.....	15
5. TOELICHTING OP DE GECOMBINEERDE BALANS.....	16
5.1 Grondslag voor de waardering van activa en passiva.....	16
5.1.1 Algemeen.....	16
5.1.2 Grondslagen van de gecombineerde balans.....	16
5.2 Immateriële vaste activa.....	16
5.3 Materiële vaste activa.....	17
5.4 Voorraden.....	17
5.5 Vorderingen en overlopende activa.....	17
5.6 Effecten.....	18
5.7 Liquide middelen.....	18
5.8 Reserves en fondsen.....	19
5.8.1 Continuïteitsreserve.....	19
5.8.2 Bestemmingsreserves.....	19
5.8.3 Bestemmingsfondsen.....	20
5.8.4 Resultaat boekjaar.....	21
5.8.5 Verklaring verschil resultaat 2015 ten opzichte van begroting.....	21
5.9 Voorzieningen.....	22
5.10 Kortlopende schulden.....	23
5.11 Niet in de balans opgenomen verplichtingen.....	24
5.11.1 Landelijk Bureau.....	24
5.11.2 Regionale stichtingen.....	24
6. TOELICHTING OP DE GECOMBINEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN.....	25

6.1 Grondslagen van de bepaling van het resultaat.....	25
6.2 Toelichting baten.....	25
6.2.1 Baten uit eigen fondsenwerving.....	25
6.2.2 Bijdrage Nationale Postcode Loterij.....	25
6.2.3 Overige bijdragen uit acties van derden.....	26
6.2.4 Subsidies van overheden.....	26
6.2.4.1 Samenvatting subsidies.....	26
6.2.4.2 Subsidies gemeenten.....	26
6.2.4.3 Subsidie Ministeries regulier.....	26
6.2.4.4 Raden voor Rechtsbijstand.....	27
6.2.4.5 Provincies.....	27
6.2.4.6 Europese subsidies.....	27
6.2.5 Baten uit inburgeringsaanbod.....	27
6.2.6 Rentebaten en baten uit beleggingen.....	28
6.2.7 Overige baten.....	28
6.3 Toelichting lasten.....	28
6.3.1 Besteed aan de doelstelling.....	28
6.3.1.1 Asiel.....	28
6.3.1.2 Integratie.....	29
6.3.1.3 Inburgering.....	29
6.3.1.4 Vereniging & Organisatie.....	29
6.3.2 Toelichting lastenverdeling.....	30
6.3.3 Kosten beheer en administratie.....	30
6.3.4 Personeelskosten.....	30
6.3.5 Inzet van vrijwilligers.....	31
6.3.6 Bezoldiging van bestuurders.....	31
6.3.7 Bezoldiging van directie.....	32
OVERIGE GEGEVENS.....	33
9.1 Gebeurtenissen na balansdatum.....	33
9.2 Controleverklaring.....	33
10. VERANTWOORDINGSVERKLARING BESTUUR.....	36
Bijlage 1: Cijfers van de 12 regionale stichtingen.....	41
1.1 Balans.....	41
1.2 Staat van baten en lasten.....	42
Bijlage 2: Kengetallen per regionale stichting.....	43
Bijlage 3: Besturen / Raden van Toezicht regionale stichtingen.....	45

1. Bestuursverslag

De missie van de Vereniging VluchtelingenWerk Nederland luidt:

VluchtelingenWerk Nederland komt op voor de rechten van vluchtelingen en helpt hen bij het opbouwen van een nieuw bestaan in Nederland.

1.1 Inleiding

In de gecombineerde jaarrekening van de Vereniging VluchtelingenWerk Nederland worden de financiële gegevens van de regionale stichtingen, leden van de vereniging, gevoegd met de gegevens van het Landelijk Bureau. De gecombineerde jaarrekening maakt deel uit van de jaarverslaggeving van VluchtelingenWerk Nederland. Voor een toelichting op het gevoerde beleid wordt verwezen naar het jaarverslag van de vereniging. Het jaarverslag is te vinden op de website van VluchtelingenWerk (www.vluchtelingenwerk.nl).

1.2 Samenstellende delen gecombineerde jaarrekening

De jaarrekening 2015 bevat de gegevens van het Landelijk Bureau, gecombineerd met de financiële verantwoording van de twaalf regionale leden. In totaal gaat het om dertien zelfstandige eenheden. De regionale stichtingen zijn zelfstandige organisaties.

1.3 Ontwikkelingen gedurende het verslagjaar

Net als de rest van Nederland en Europa werd VluchtelingenWerk Nederland verrast door de grote toestroom van vluchtelingen naar ons land. Ten opzichte van 2014 verdrievoudigde het aantal mensen die in Nederland een veilige plek zochten. Deze groei legde in 2015 een grote druk op alle organisaties die zich inzetten voor vluchtelingen. Overal in Nederland werden nieuwe (nood)opvangcentra ingericht. VluchtelingenWerk wil bij al die centra aanwezig zijn voor advies en begeleiding van asielzoekers. Naast alle kritiek op de instroom van vluchtelingen is het hartverwarmend te zien dat het aantal donateurs van VluchtelingenWerk met 30% is toegenomen en VluchtelingenWerk een grote toestroom van nieuwe vrijwilligers kon verwelkomen. VluchtelingenWerk is er trots op dat de kwantiteit en de kwaliteit van onze dienstverlening aan vluchtelingen gehandhaafd kon blijven. Bij al deze turbulentie werd in 2015 een reorganisatie uitgevoerd. De organisatiestructuur van VluchtelingenWerk werd vernieuwd waarbij een grotere eenheid van beleid is neergezet, die onze organisatie weerbaarder en wendbaarder moet maken met een positieve impuls voor de kwaliteit van onze dienstverlening in heel Nederland. De reorganisatie wordt in 2016 voltooid.

1.4 Financiën op hoofdlijnen

In de zomer van 2014 werd een begroting voor 2015 opgesteld op basis van de wetenschap en ervaringen op dat moment. De turbulentie van 2015 werd niet voorzien. Het resultaat 2015 bedraagt € 6.647.000 positief (2014: € 3.526.000 positief) bij een begroot resultaat van € 927.000. Bij de onstuimige groei van onze organisatie zijn de lasten met 38% toegenomen maar onze baten namen met een groei van 41% nog sneller toe. De bijdragen van donateurs verdubbelden in 2015 ten opzichte van 2014. Anders gezegd als non profit organisatie hebben we in 2015 9% van onze baten geen nuttige bestemming kunnen geven. We willen

de ons toevertrouwde middelen zorgvuldig besteden. Het grote positieve resultaat schept verplichtingen voor de uitvoering van ons werkplan en begroting voor 2016. De uitdaging blijft groot om op een nihil resultaat te sturen. De belangrijkste verschillen tussen de uitkomst 2015 van 2014 kunnen als volgt worden benoemd.

	Uitkomst 2015	%	Uitkomst 2014
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving	8.527	+ 105%	4.166
Nationale Postcode Loterij	11.153	+ 11%	10.086
Subsidies van overheden	39.334	+ 31%	30.030
Bijdragen op inburgeringsaanbod	11.889	+ 145%	4.845
Overige baten	2.164	- 16%	2.575
Totaal baten	73.067	+ 41%	51.702

De verdubbeling van de baten uit eigen fondsenwerving vindt zijn oorzaak in een groei van 30% in het aantal donateurs. Bovendien was de bijdrage per donateur in 2015 gemiddeld bijna 60% groter dan in 2014. In 2015 werd VluchtelingenWerk door de Nationale Postcode Loterij bedacht met een extra bijdrage van € 1 mln.

De sterke toename van het aantal vluchtelingen heeft op zowel gemeentelijk als op Rijks niveau tot een belangrijke toename van de subsidies geleid, waardoor VluchtelingenWerk kwalitatief en kwantitatief haar niveau van dienstverlening kon handhaven.

Van het aanbod op het terrein van inburgering werd ruimschoots meer dan dubbel gebruik gemaakt.

VluchtelingenWerk is zeer verheugd dat de onverwachte stroom van vluchtelingen naar Nederland op zoveel financieel steun van donateurs en overheden kon rekenen.

De lasten in 2015 zijn met 38% ten opzichte van 2014 toegenomen.

	Uitkomst 2015	%	Uitkomst 2014
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen	60.885	+ 38%	44.018
Kosten werving baten	931	+ 23%	755
Kosten beheer en administratie	4.639	+ 35%	3.445
Overig	-35	-	-42
Totaal lasten	66.420	+ 38%	48.176

De bestedingen aan onze doelstellingen zijn in 2015 met 38% toegenomen. Parallel aan de baten uit het aanbod voor inburgering zijn ook de bestedingen aan inburgering ruimschoots verdubbeld. Op het terrein van integratie – voor een belangrijk deel gefinancierd door lokale overheden – namen de bestedingen met 32% toe. Bij de begeleiding van vluchtelingen in hun asielprocedure werd 17% meer besteed. Bij de doelstelling Vereniging en Organisatie werd geïnvesteerd in het gezamenlijke ICT platform en in een aanpassing van de verenigingsstructuur wat heeft geleid tot een toename in de bestedingen van 38%.

De vermogenspositie van de vereniging blijft solide. Ondanks het positieve resultaat over 2015 is door een nog sterkere toename van het balanstotaal de solvabiliteit licht afgenomen van 58% ultimo 2014 naar 56% ultimo 2015. De beschikbare liquiditeit is voldoende om onze kortlopende schulden te voldoen.

1.5 Aanvullende informatie

1.5.1 Kosten fondsenwerving

De kosten fondsenwerving bestaan uit tijd besteed door medewerkers van VluchtelingenWerk Nederland gewaardeerd tegen de integrale kostprijs vermeerderd met door derden in rekening gebrachte direct toerekenbare kosten. In de kosten van eigen fondsenwerving zijn begrepen de kosten voor propaganda, publiciteit en public relations.

	Gemiddeld	2015	2014	2013
Baten uit eigen fondsenwerving	5.570	8.527	4.166	4.016
Kosten eigen fondsenwerving	707	768	613	741
Kosten in % van de baten	12,7%	9,0%	14,7%	18,5%

Het Centraal Bureau Fondsenwerving heeft de kosten van eigen fondsenwerving over de laatste drie jaren genormeerd op maximaal 25%. VluchtelingenWerk Nederland voldoet ruimschoots aan deze norm. De kosten van fondsenwerving hebben een gemengd karakter. In alle gevallen is ook een aspect 'voorlichting' aanwezig. Immers om steun te verwerven moeten altijd doel en maatschappelijke betekenis van het vluchtelingenwerk worden uitgelegd. De fondsenwervende activiteiten hebben daarom voor 25%, 50% of 75% de component 'voorlichting' in zich.

1.5.2. Percentages van bestedingen

Het bestedingspercentage lasten over de gegeven jaren luidt als volgt.

	2015	2014	2013
Besteed aan de doelstellingen	60.885	44.019	36.986
Totaal van de lasten	66.420	48.177	40.769
Bestedingspercentage	91,7%	91,4%	90,7%

Het bestedingspercentage lasten is bepaald door het totaal van de bestedingen aan de doelstellingen te delen door het totaal van de lasten.

Het bestedingspercentage baten over de gegeven jaren luidt als volgt.

	2015	2014	2013
Besteed aan de doelstellingen	60.885	44.019	36.986
Totaal van de baten	73.067	51.702	43.404

Bestedingspercentage	83,3%	85,1%	85,2%
----------------------	-------	-------	-------

Het bestedingspercentage baten is bepaald door het totaal van de bestedingen aan de doelstellingen te delen door het totaal van de baten.

1.5.3 Rentebaten en baten beleggingen

De opbrengst uit beleggingen heeft zich in relatie tot het belegd vermogen de afgelopen vijf jaren als volgt ontwikkeld. Deze cijferopstelling is conform de Richtlijn Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2015	2014	2013	2012	2011
Obligatierente	138	146	139	153	163
Dividend	38	49	54	53	48
Gerealiseerd koersresultaat	86	27	4	38	- 57
Ongerealiseerd koersresultaat	-73	189	156	313	75
Bruto beleggingsresultaat	189	411	353	557	229
Kosten beleggingen	54	48	44	38	35
Netto beleggingsresultaat	135	363	309	519	194
Rendement beleggingen	2,3%	6,1%	5,2%	8,8%	3,5%
Netto resultaat liquide middelen	120	188	226	260	240
Beleggingen ultimo					
- obligaties beursgenoteerd	3.976	4.502	4.499	4.660	4.357
- aandelen beursgenoteerd	1.835	1.357	1.502	1.515	1.262
Totaal	5.811	5.859	6.001	6.175	5.619

Over de weergegeven vijf jaren werd een gemiddeld netto rendement op de beleggingen gerealiseerd van 5,2% per jaar.

Het bestuur stelt het beleggingsbeleid vast. Het beleid is gericht op vermogensaanwas en inkomen uit het vermogen. VluchtelingenWerk heeft vanaf 2005 een overeenkomst van vermogensbeheer met Staalbankiers NV te Den Haag. Deze overeenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd, maar is tussentijds opzegbaar met inachtneming van een redelijke termijn. Onder deze overeenkomst wordt 70% - met een marge van plus en minus 10% - van het belegd vermogen aangehouden in obligaties met een minimum kwaliteit van A minus. De resterende 30% - met een marge van plus en minus 10% - van het belegd vermogen wordt aangehouden in aandelen. Deze mix tussen obligaties en aandelen wordt als minder defensief geoormd. De beleggingshorizon is langer dan vier jaar. De vermogensbeheerder rapporteert maandelijks over de behaalde beleggingsresultaten. Eens per jaar wordt het beleggingsmandaat geëvalueerd in een persoonlijk gesprek. Per vijf jaar wordt de relatie met de vermogensbeheerder bezien. De aandelen en obligaties waarin is belegd, worden per kwartaal door Sustainalytics gescreend op duurzaamheid bij wijze van uitsluiting. De thema's

voor de uitsluitingsgronden liggen in het verlengde van de statutaire doelstelling van VluchtelingenWerk en bevat de volgende onderwerpen:

- bedrijfsethiek waaronder begrepen goed bestuur, fraude, omkoping en corruptie;
- werknemersrechten waaronder begrepen schending van mensenrechten en discriminatie;
- producten waaronder begrepen wapens inclusief militaire contracten.

1.6 Verenigingsbegroting 2016

Baten uit eigen fondsenwerving	3.681
Bijdrage Nationale Postcode Loterij	9.128
Overige baten uit acties van derden	393
Subsidies van overheden	46.742
Bijdragen inburgeringsaanbod	13.833
Rentebaten en baten uit beleggingen	299
Overige baten	1.196

Som der baten	75.272
----------------------	---------------

Besteed aan doelstellingen	
Asiel	23.566
Integratie	31.683
Inburgeringsaanbod	13.282
Vereniging & Organisatie	1.294
Totaal besteed aan doelstellingen	69.825
Kosten werving baten	757
Kosten beheer en administratie	3.545

Som der lasten	74.127
-----------------------	---------------

Resultaat	1.145
------------------	--------------

1.7 Meerjarenperspectief en risico-analyse

De gevolgen van de ontwikkelingen in de aantallen vluchtelingen, het overheidsbeleid en de daarop gebaseerde strategische keuzes van VluchtelingenWerk voor de toekomstige baten en lasten zijn uitermate lastig in te schatten. Het jaar 2015 was een bijzonder jaar gelet op de sterke toename van het aantal asielzoekers dat toevlucht zocht in Nederland. Die sterkere toestroom laat zich voelen in alle activiteiten van VluchtelingenWerk Nederland. Verwacht wordt dat de komende jaren sprake zal zijn van een hoog activiteiten niveau en een hoog niveau van baten en lasten. Het blijft voor de organisatie uitdagend om op een nihil resultaat te sturen.

Op landelijk niveau is er tot 2017 duidelijkheid over de bijdrage van de Nationale Postcode-Loterij. De reguliere subsidies van de rijksoverheid en van gemeentelijke overheden zullen naar verwachting parallel lopen aan het niveau van activiteiten.

Vanaf 2015 wordt gewerkt aan verdere opschaling van de vereniging met als doel een versterkte sturing op de één organisatie gedachte. Deze opschaling beoogt de kwalitatieve en kwantitatieve dienstverlening aan vluchtelingen te waarborgen. De organisatie krijgt een grotere veerkracht. De sturing op inhoudelijke en financiële prestaties wordt versterkt. In de loop van 2016 stappen zowel de regionale stichtingen als de landelijke vereniging over van een bestuursmodel naar een model met een directeur bestuurder en een Raad van Toezicht.

1.8 Algemene gegevens

Statutaire naam:	Vereniging VluchtelingenWerk Nederland
Adres:	Surinameplein 122 1058 GV Amsterdam
Kamer van Koophandel Amsterdam:	Nummer: 40532333
Datum oprichting:	19 september 1979
Laatste statutenwijziging:	20 december 2011
Internetadres:	www.vluchtelingenwerk.nl

Per 31 december 2015 bestaat het bestuur van de landelijke vereniging uit:

	functie:	Bestuurslid sedert:
De heer J. P.C.M. van Zijl	Voorzitter	8 juni 2005
De heer F.H. Rövekamp	Vice voorzitter	19 oktober 2011
De heer D.J.P.R.M. de Bruijn	Penningmeester	24 maart 2010
Mevrouw D.H. Oudshoorn-Tinga	Bestuurslid	1 april 2013
Mevrouw Z. Guernina	Bestuurslid	1 april 2013

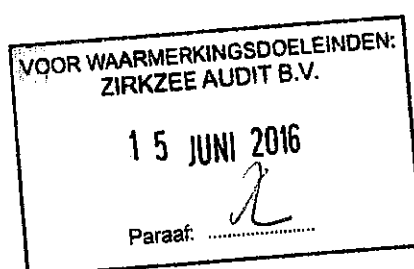
Een bestuurder kan maximaal voor twee termijnen van vier jaar elk worden benoemd, tenzij de Verenigingsraad om gewichtige redenen het belang van de vereniging rakende tot nog een derde termijn besluit.

Per 31 december 2015 bestaat de directie uit:

	functie:	sedert:
Mevrouw D.E. Manson	Algemeen directeur	15 september 2010

Voor de werkwijze van bestuur en directie wordt verwezen naar hoofdstuk 10 en voor een toelichting op het bezoldigingsbeleid naar de paragrafen 6.3.6 en 6.3.7.

Gecombineerde jaarrekening 2015

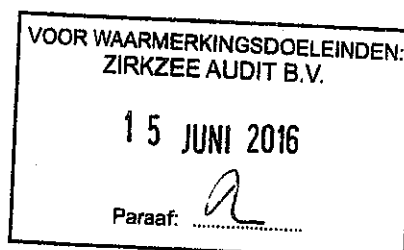

2. Gecombineerde Balans

Na resultaatbestemming (zie 3.1) – bedragen zijn x € 1.000

Activa	Referentie	2015	2014
Immateriële vaste activa	(5.2)	251	-
Materiële vaste activa	(5.3)	1.404	870
Vorraden	(5.4)	17	10
Vorderingen en overlopende activa	(5.5)	16.605	10.940
Effecten	(5.6)	5.811	5.859
Liquide middelen	(5.7)	26.911	19.896
		49.344	36.705
Totaal Activa		50.999	37.575

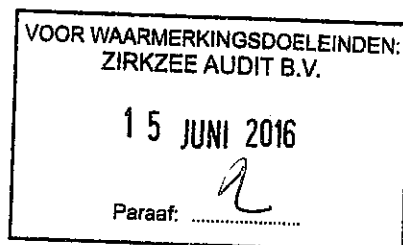
Passiva	Referentie	2015	2014
Reserves en fondsen			
Reserves			
Continuïteitsreserve		17.934	16.039
Bestemmingsreserves		9.113	5.222
		27.047	21.261
Fondsen			
Bestemmingsfondsen		1.482	621
Totaal reserves en fondsen	(5.8)	28.529	21.882
Voorzieningen	(5.9)	966	1.094
Schulden			
Kortlopende schulden	(5.10)	21.504	14.599
Totaal Passiva		50.999	37.575

3. Gecombineerde Staat van baten en lasten

Bedragen zijn x € 1.000

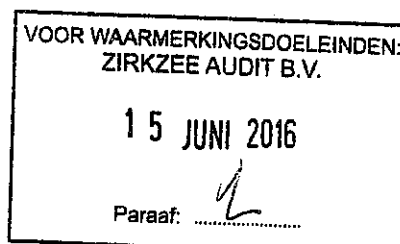
BATEN	Referentie	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Baten uit eigen fondsenwerving	(6.2.1)	8.527	3.552	4.166
Nationale Postcode Loterij	(6.2.2)	11.153	10.354	10.086
Overige bijdrage uit acties van derden	(6.2.3)	166	-	243
Subsidies van overheden	(6.2.4)	39.334	31.792	30.030
Bijdragen op inburgeringsaanbod	(6.2.5)	11.889	10.781	4.845
Rentebaten en baten uit beleggingen	(6.2.6)	309	306	599
Overige baten	(6.2.7)	1.689	1.508	1.733
Som der baten		73.067	58.293	51.702
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen				
Asiel	(6.3.1.1)	15.599	15.229	13.387
Integratie	(6.3.1.2)	26.945	21.485	20.633
Inburgeringsaanbod	(6.3.1.3)	11.113	10.385	4.779
Vereniging & Organisatie	(6.3.1.4)	7.228	5.556	5.219
Totaal besteed aan doelstellingen		60.885	52.655	44.018
Kosten werving baten				
Kosten eigen fondsenwerving		768		613
Kosten werving NPL bijdrage		1		4
Kosten verkrijging subsidies overheden		108		91
Kosten van beleggingen		54		48
Totaal kosten werving baten		931	788	755
Kosten beheer en administratie	(6.3.3)	4.639	3.923	3.445
Saldo mutatie voorziening		-35	-	-42
Som der lasten		66.420	57.366	48.177
Resultaat	(3.1)	6.647	927	3.526

3.1 Resultaatbestemming

Het resultaat is als volgt in de balans verwerkt.

	2015	2014
Resultaat conform staat van baten en lasten	6.647	3.526
Het resultaat is als volgt in de balans verwerkt		
Continuïteitsreserve (mutatie)	1.895	2.633
Bestemmingsreserves (onttrekking)	-1.330	-
Bestemmingsreserves (toevoeging)	5.221	826
Bestemmingsfondsen (toevoeging)	2.019	67
Bestemmingsfondsen (onttrekking)	-1.158	-
Resultaat boekjaar	6.647	3.526

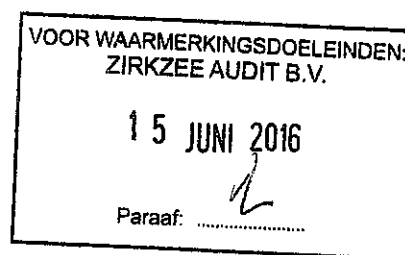

4. Gecombineerde Kasstroomoverzicht

	2015	2014
Resultaat	6.647	3.526
Afschrijvingen	346	419
Mutatie voorzieningen	-129	-670
Mutatie kortlopende schulden	6.906	-343
Mutatie vorderingen en overlopende activa	-5.665	-2.661
Mutatie voorraden	-7	24
Operationele kasstroom	8.094	295
Mutatie effecten	-48	142
Investerings in vaste activa	-1.027	-542
Investeringskasstroom	-1.075	-400
Afname schulden op lange termijn	-	-
Financieringskasstroom	-	-
Mutatie liquide middelen	7.015	-105
Saldo liquide middelen 01-01	19.896	20.001
Saldo liquide middelen 31-12	26.911	19.896
Netto kasstroom	7.015	-105

Toelichting

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangen en betaalde rente en de ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

5. Toelichting op de Gecombineerde Balans

5.1 Grondslag voor de waardering van activa en passiva

5.1.1 Algemeen

De jaarrekening van VluchtelingenWerk is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. In het bijzonder is rekening gehouden met richtlijn 650 betreffende de jaarverslaggeving voor fondsenwervende instellingen. Voorts is rekening gehouden met de regelgeving van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) en de aanbevelingen van de Vereniging Goede Doelen Nederland (GDN). Activa en verplichtingen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting. De jaarrekening is opgesteld in euro's. Transacties in vreemde valuta worden omgerekend in euro's tegen de koers op transactiedatum.

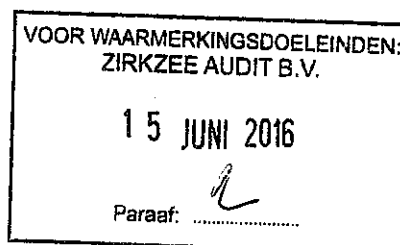
5.1.2 Grondslagen van de gecombineerde balans

De gecombineerde jaarrekening omvat de financiële verantwoording van de Vereniging VluchtelingenWerk Nederland. De cijfers zijn samengesteld vanuit de gegevens van het Landelijk Bureau en van de twaalf bij de vereniging (als lid) aangesloten regionale stichtingen. De gegevens van de regionale stichtingen zijn opgenomen in bijlage 3. In de gecombineerde balans en staat van baten en lasten zijn de onderlinge geldstromen geëlimineerd. De onderlinge geldstromen bestaan uit subsidies vanuit het Landelijk Bureau aan de regionale stichtingen. Ook onderling verstrekte leningen en vorderingen en schulden zijn geëlimineerd. Transacties tussen regionale stichtingen onderling zijn eveneens geëlimineerd. De grondslagen zijn ten opzichte van voorgaand jaar niet gewijzigd.

5.2 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen. De Vereniging VluchtelingenWerk Nederland heeft in 2015 opdracht gegeven om VVS3 te ontwikkelen. Dit is het VluchtelingenWerk Volgsysteem dat landelijk door de Vereniging wordt gebruikt als bedrijfsmiddel. In 2016 wordt het systeem opgeleverd en in 3 jaar afgeschreven.

	2015	2014
Afschrijvingspercentage	33,33%	-
Boekwaarde per 1-1-2015	-	-
Investerings gedurende het boekjaar	251	-
Afschrijvingen gedurende het boekjaar	-	-
Desinvesteringen gedurende het boekjaar	-	-
Boekwaarde per 31-12-2015	251	-

5.3 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Boekwinsten en verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Categorie activa	2015	Verbouwingen	Inventaris	ICT
Afschrijvingspercentage		10 %	20 %	20 %
Boekwaarde per 1-1-2015	870	161	221	488
Investerings gedurende boekjaar	1.027	344	136	547
Afschrijvingen gedurende boekjaar	493	109	79	305
Desinvesteringen / overige	-	-	-	-
Boekwaarde per 31-12-2015	1.404	396	278	730

De materiële activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering. De vereniging beoordeelt op balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.

5.4 Voorraden

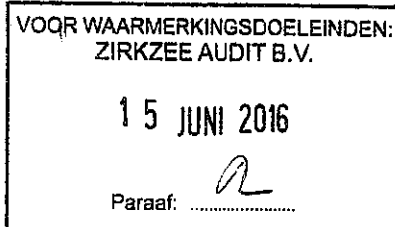
De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen of lagere opbrengstwaarde. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

	2015	2014
Voorraad publicatiemateriaal	17	10

De voorraad bestaat uit publicaties en overig voorlichting- en reclamemateriaal. De voorraden worden aangehouden in het kader van de doelstelling.

5.5 Vorderingen en overlopende activa

	2015	2014
Leningen en voorschotten	421	272
Debiteuren	8.577	5.303
Af: voorziening voor oninbaarheid	-215	-94
Nog te ontvangen bedragen	1.224	816
Vooruitbetaalde kosten	508	582
Overige	4.629	2.686
Totaal	16.605	10.940

De bijdragen van instellingen, debiteuren en overlopende activa hebben een looptijd van korter dan één jaar met uitzondering van in totaal € 296.000 waarvan de looptijd langer is dan één jaar. Hiervan heeft € 219.000 betrekking op een vordering op een gemeente die gekoppeld is aan een wachtgeldverplichting en neemt jaarlijks af met de vermindering van de verplichting. Het restant ad. € 77.000 bestaat uit waarborgsommen en diverse andere vorderingen met een looptijd langer dan één jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. De vorderingen op instellingen en debiteuren als ook de overlopende activa worden aangehouden in het kader van de bedrijfsvoering.

5.6 Effecten

Alle effecten zijn beursgenoteerd. De effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde op balansdatum. Waardeveranderingen van de effecten zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

	2015	2014
Obligaties	3.976	4.502
Aandelen	1.835	1.357
Totaal	5.811	5.859

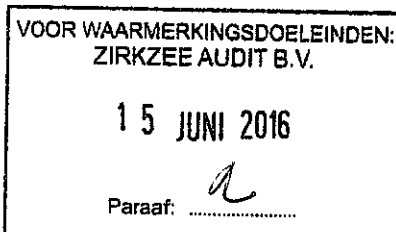
De beleggingen zijn in overeenstemming met het vastgestelde beleggingsbeleid en voldoen aan de toets van duurzaamheid. De obligaties hebben een kwaliteit van tenminste A minus en zijn verdeeld over 17 individuele titels. De aandelen zijn verdeeld over 40 titels. Effecten worden aangehouden ter belegging.

5.7 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De liquide middelen worden aangehouden in het kader van de bedrijfsvoering. De liquide middelen per balansdatum zijn als volgt verdeeld:

	2015	2014
Landelijk Bureau	9.948	8.139
Regionale stichtingen	16.963	11.758
Totaal	26.911	19.897

De liquide middelen van de afzonderlijke eenheden staan vrij ter beschikking van die eenheden. Met Staalbankiers NV te Den Haag is een kredietovereenkomst tot maximaal € 2.000.000 overeengekomen. De effectenportefeuille dient als zekerheid. Ultimo 2015 werd van deze kredietfaciliteit geen gebruik gemaakt.

5.8 Reserves en fondsen

Onderscheid wordt gemaakt tussen reserves en fondsen. De reserves bestaan uit de continuïteitsreserve en bestemmingsreserves.

5.8.1 Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is als volgt gemuteerd:	2015	2014
Continuïteitsreserve op 1 januari	16.039	13.406
Resultaatbestemming	1.895	2.633
Continuïteitsreserve op 31 december	17.934	16.039

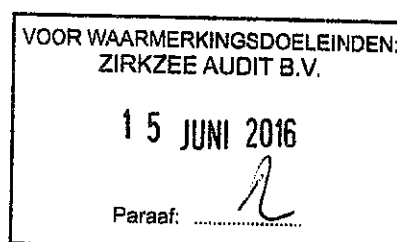
De continuïteitsreserve van VluchtelingenWerk Nederland is bedoeld als dekking voor de risico's op korte en middellange termijn. De landelijke vereniging (exclusief de regionale stichtingen) heeft de omvang van de continuïteitsreserve bepaald op ten minste 50% van de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie wat overeenkomt met een bedrag van € 3.911.000. Ultimo 2015 heeft de Vereniging VluchtelingenWerk Nederland (enkelvoudig) een continuïteitsreserve van € 9.576.000 zodat aan deze eis wordt voldaan.

De continuïteitsreserve betreft dat deel van het eigen vermogen waar geen specifieke bestemming aan is gegeven door derden of door het bestuur van de vereniging.

De omvang van de continuïteitsreserve op het niveau van de vereniging als geheel valt ruim binnen de normstelling vanuit de Vereniging Goede Doelen Nederland. Die norm ligt op maximaal 150% van de werkorganisatie. Vluchtelingenwerk Nederland geconsolideerd zit met een omvang van de continuïteitsreserve van € 17.934.000 (ultimo 2014: 16.039.000) en een niveau van de kosten van de werkorganisatie van € 49.396.000 (2014: € 36.148.000) ultimo 2015 op 36,3% (ultimo 2014: 44,4%).

5.8.2 Bestemmingsreserves

Onderdelen van het eigen vermogen met een beperkte bestedingsmogelijkheid worden op de balans afgezonderd. Het bestuur heeft besloten tot de volgende bestemmingsreserves, waarvan het verloop is gespecificeerd. Voor de bestemmingsreserves zijn geen verplichtingen aangegaan.

Bestemmingsreserve	stand per 31-12-2014	vrijval/ onttrekking	toevoeging	stand per 31-12-2015
Reserve financiering activa	563	-276	553	840
Schuldpreventie	250	-150	-	100
Doe Fonds	-	-	1.000	1.000
Verandertraject vereniging	428	-574	525	379
<i>Overige bestemmingsreserves regionale stichtingen:</i>				
Doelstelling (ondersteuning vluchtelingen)	1.332	-160	2.368	3.540
Wachtgeld	1.274	-23	170	1.421
Personele zaken & Organisatie	1.375	-147	605	1.833
Totaal	5.222	-1.330	5.221	9.113

Reserve financiering activa

In de reserve financiering activa zijn financiële middelen vastgelegd in materiële vaste activa voor de bedrijfsvoering. Uit dien hoofde zijn deze niet vrij besteedbaar.

Schuldpreventie

Uit het resultaat 2013 is in het kader van Schuldpreventie een bestemmingsreserve gevormd. In 2014 en 2015 is dit project ontwikkeld en deels uitgevoerd. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een subsidie toegekend van € 332.232 voor het project "Euro-Wijzer". Dankzij de subsidie en het restant van de bestemmingsreserve kan het project "Euro-Wijzer" ook in 2016 worden voortgezet.

DOE Fonds

In 2015 is het Vluchtelingen DOE Fonds in het leven geroepen. Het DOE Fonds wil haar middelen met name inzetten om de leefbaarheid van vluchtelingen in de centrale opvang te verbeteren. Maatschappelijke organisaties kunnen een beroep doen op dit fonds om activiteiten in de centrale opvang te financieren.

Verandertraject vereniging

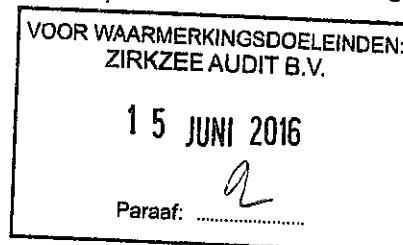
In 2015 is toegewerkt naar een aangepaste structuur van de vereniging teneinde de slagvaardigheid en uniforme sturing op resultaten beter mogelijk te maken. Beoogd werd de nieuwe structuur per 31 december 2015 neer te zetten. Deze datum wordt overschreden. Het bestuur schat dat in 2016 nog voor € 379.000 aan kosten moet worden gemaakt om de doelstelling van de reorganisatie te bereiken.

Overige stemmingsreserves regionale stichtingen:

De twaalf regionale stichtingen hebben diverse bestemmingsreserves gevormd tot een totaal van € 6.794.000 ultimo 2015. Hiervan heeft € 3.540.000 betrekking op de doelgroep van de vereniging. Voorts zijn bestemmingen gegeven aan mogelijke wachtgeldverplichtingen en uitdagingen op organisatorisch terrein.

5.8.3 Bestemmingsfondsen

Onderdelen van de reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid worden op de balans afgezonderd. Indien de beperking door derden is bepaald wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfondsen.

	Stand per 31-12- 2014	Ont- trekking	Toe- voeging	Stand per 31- 12-2015
Regionale noodfondsen en Vluchtelingenfondsen	334	-1.051	1.150	433
Fonds Vluchtelingenprojecten	167	-29	97	235
Overige fondsen regionale stichtingen	120	-78	772	814
Totaal	621	1.158	2.019	1.482

Regionaal noodfondsen en Vluchtelingenfondsen

Op de regionale Vluchtelingenfondsen kan een beroep worden gedaan voor de kosten van leges voor verblijfsvergunningen, voor de kosten van gezinshereniging en voor de algemene financiële ondersteuning van vluchtelingen. Deze fondsen worden gevoed met bijdragen van VluchtelingenWerk en met giften uit de samenleving. Tevens worden overige noodfondsen gericht op de doelgroep uit de regio op deze regel verantwoord.

Fonds Vluchtelingenprojecten

Het Fonds Vluchtelingenprojecten stelt organisaties van en voor vluchtelingen in staat projecten te organiseren gericht op integratie van vluchtelingen in de Nederlandse samenleving. Dit fonds is in het leven geroepen na overleg tussen de stichting Vluchtelingen Organisaties Nederland (VON), VluchtelingenWerk Nederland en de stichting Steunfonds Vluchtelingen Organisaties (SVO). Het bestemmingsfonds wordt beheerd door VluchtelingenWerk met inbreng van de stichting VON.

Overige fondsen regionale stichtingen

Deze bestaan hoofdzakelijk uit geormerkte middelen van gemeentelijke overheden.

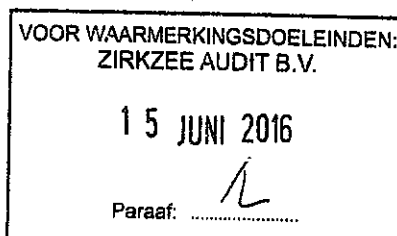
5.8.4 Resultaat boekjaar

Het resultaat boekjaar is als volgt opgebouwd:

	2015	2014
Regionale stichtingen	5.371	2.812
Landelijk Bureau	1.238	856
Emplooi	-/- 58	-
Totaal voor eliminatie	6.551	3.668
Eliminatie (consolidatie-effect)	96	-/-142
Totaal resultaat	6.647	3.526

5.8.5 Verklaring verschil resultaat 2015 ten opzichte van begroting

Het financieel resultaat over het jaar 2015 is vele malen hoger dan het begrote resultaat. Voor 2015 werd een financieel resultaat begroot van € 927.000. Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 6.647.000. Het verschil tussen begroot en realisatie kan als volgt worden toegelicht.

Landelijk Bureau:

Het Landelijk Bureau kent een gerealiseerd resultaat van € 1.238.000 bij een begroot resultaat van nihil. Dit wordt verklaard door:

Opbrengst fondsenwerving hoger dan begroot	4.285
Af: tekort op overige reguliere exploitatie	3.047
Gerealiseerd resultaat	1.238

De opbrengt fondsenwerving in 2015 bedraagt meer dan het dubbele van de begroting en de realisatie van de uitkomst 2014.

Regionale stichtingen

De gezamenlijke regionale stichtingen hebben in 2015 een resultaat geboekt van € 5.371.000. Dat is een uitzonderlijk goed financieel resultaat. In algemene zin wordt voorzichtig begroot en anderzijds zuinig geopereerd. Een belangrijke verklaring daarvoor is het verschijnsel dat vertraagd wordt gereageerd op een toename van het aantal activiteiten (bijvoorbeeld als gevolg van een stijging van het aantal cliënten). De maatregelen die worden genomen in de vorm van het aantrekken van nieuwe betaalde medewerkers of huisvesting geschieden met vertraging terwijl de financiering meestal wel snel plaats vindt. Daar komt bij, dat de toekenning van baten (bijvoorbeeld van gemeenten) soms pas laat in het jaar tot stand komt. Dan ontbreekt de tijd om aanvullende middelen geheel te besteden.

Eliminatie (consolidatie-effect)

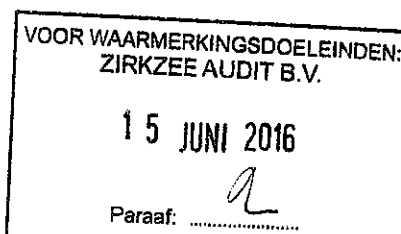
De eliminatie heeft betrekking op onderlinge transacties van entiteiten binnen de vereniging (inclusief de doorwerking van de eliminatie van 2014) en heeft per saldo een resultaat verhogend effect in 2015 van 96.000 (in 2014 een resultaat verlagend effect van € 142.000).

5.9 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen. De voorzieningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Stand 1-1- 2015	Onttrekking	Vrijval	Toevoeging	Stand 31-12-2015
Wachtgelden landelijke vereniging	375	178	—	—	197
Wachtgelden regionale stichtingen	446	82	7	98	455
Subtotaal wachtgelden	821	260	7	98	652
Reorganisaties	172	11	114	162	209

22

regionale stichtingen					
Overige voorzieningen					
landelijke vereniging	35	-	35	51	51
Overige voorzieningen					
regionale stichtingen	66	-	12	-	54
Totaal	1.094	271	168	311	966

Wachtgelden landelijke vereniging

Deze voorziening dekt de toekomstige kosten van de tot en met 2015 gerealiseerde vermindering van het bestand aan medewerkers van de landelijke organisatie. De voorziening heeft een looptijd tot en met 2019. Bij het bepalen van de hoogte van de voorziening is rekening gehouden met een schatting van de verdien capaciteit van de voormalige medewerkers. De wachtgeldregeling wordt uitgevoerd conform de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening.

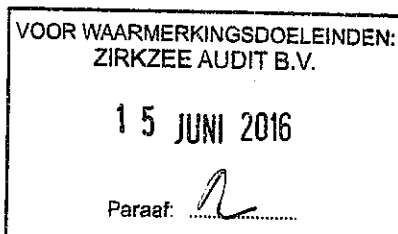
Wachtgelden regionale stichtingen

Als gevolg van krimp zijn in meerdere regionale stichtingen ontslagen gevallen. Voor de kosten van wachtgelden en ontslagvergoedingen zijn voorzieningen gevormd tot een totaalbedrag ultimo 2015 van € 455.000.

5.10 Kortlopende schulden

	2015	2014
Vooruit ontvangen bedragen		
Ministerie van Binnenlandse Zaken (Directie Migratiebeleid)	-	535
Overige schulden op korte termijn		
Crediteuren	2.927	2.152
Overige vooruit ontvangen bedragen	9.905	5.551
Nog te betalen bedragen	3.338	2.936
Overige schulden	5.334	3.425
Totaal	21.504	14.599

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

5.11 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

5.11.1 Landelijk Bureau

Huurcontract

Per 1 oktober 2012 is een huurcontract gesloten voor de huisvesting van de landelijke organisatie te Amsterdam. Het contract heeft een looptijd tot en met 30 september 2017. Op jaarbasis bedraagt de huur € 356.000. Op de huur is een indexclausule van toepassing. Tot meerdere zekerheid van de verhuurder heeft VluchtelingenWerk een bankgarantie gesteld van € 213.000.

Epacity IP-VPN

Met KPN is op 28 november 2013 een verlenging – overeenkomst afgesloten voor het gebruik van een IP-VPN netwerk en aansluitingen. Het contract heeft een looptijd tot en met 31 december 2017. Het minimum aantal aansluitingen dat gedurende de looptijd van de overeenkomst dienen te worden gehouden bedraagt 160 aansluitingen. De minimale jaarlijkse kosten liggen bij benadering rond de € 300.000.

Overig ICT

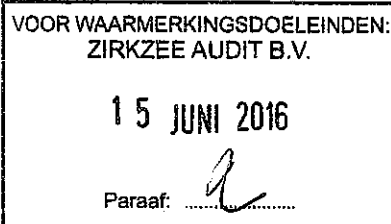
Met een drietal ICT leveranciers zijn contracten afgesloten die een langere looptijd hebben dan een jaar. Het gaat hierbij om een overeenkomst met een verplichting van € 50.000 per jaar met een looptijd tot en met 31 december 2018, een overeenkomst met een verplichting van € 82.800 per jaar met een looptijd tot en met 31 december 2017 en een overeenkomst met een verplichting van € 24.000 per jaar met een looptijd tot en met 1 juli 2016. Hiernaast zijn nog een viertal ICT contracten met een langere looptijd dan een jaar die tezamen ongeveer een verplichting van € 69.000 per jaar omvatten.

Overig

Voor schoonmaak is een contract afgesloten met een looptijd tot 11 november 2017 met een jaarlijkse verplichting van € 65.000. Voor de salarisadministratie is een contract afgesloten met een looptijd tot 1 januari 2016 met een jaarlijkse verplichting van € 57.000. Hiernaast zijn nog een aantal overige contracten met een langer looptijd dan één jaar. De hieruit voortvloeiende verplichtingen omvatten jaarlijks bij benadering € 44.000.

5.11.2 Regionale stichtingen

Door regionale stichtingen zijn verplichtingen aangegaan voor een tegenwaarde van € 3,7 mln. (in 2014: € 2,5 mln.) Het merendeel van deze verplichtingen (€ 3,3 mln.) heeft betrekking op meerjarige huurovereenkomsten. Een resterende deel van € 0,4 mln. heeft betrekking op lease en huur inventaris en bankgaranties.

6. Toelichting op de Gecombineerde Staat van baten en lasten

6.1 Grondslagen van de bepaling van het resultaat

Het saldo (resultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; lasten reeds zodra zij voorzienbaar zijn. De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden in de staat van baten en lasten verwerkt. Indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden opgenomen in de desbetreffende bestemmingsreserve resp. bestemmingsfonds. Een onttrekking aan de bestemmingsreserve resp. het bestemmingsfonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten. Dividenden worden verantwoord op moment van ontvangst. De gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van de effecten zijn verwerkt in het resultaat. De niet financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

6.2 Toelichting baten

6.2.1 Baten uit eigen fondsenwerving

Donaties en giften worden als baten eigen fondsenwerving verantwoord op moment van ontvangst. Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige betalingen in de vorm van voorschotten zijn in het verslagjaar waarin ze zijn ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen.

Baten	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Donaties en giften en contributies	7.543	2.911	3.506
Nalatenschappen	585	100	150
Institutionele fondsenwerving	399	541	510
Totaal baten fondsenwerving	8.527	3.552	4.166

6.2.2 Bijdrage Nationale Postcode Loterij

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Bijdrage Nationale Postcode Loterij	9.000	9.130	9.000
Bijdrage uit 13 ^{de} trekking	1.153	1.224	1.086
Bijdrage extra	1.000	-	-
Totaal	11.153	10.354	10.086

Met de Nationale Postcode Loterij is in 2013 een nieuw contract overeengekomen. Tot 2017 kan VluchtelingenWerk rekenen op een bijdrage van € 9 miljoen per jaar. In 2015 heeft de

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
ZIRKZEE AUDIT B.V.

15 JUNI 2016

Paraaf:

NPL een extra bijdrage van € 1 mln. Toegezegd. Voor het project Startbaan heeft VluchtelingenWerk Nederland uit de 13de trekking van de NPL een toezegging ontvangen van € 3.015.000, waarvan € 1.153.000 werd toegerekend aan het jaar 2015.

6.2.3 Overige bijdragen uit acties van derden

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Kinderpostzegels	24	-	12
Bijdragen Oranje Fonds	142	-	231
Totaal	166	-	243

6.2.4 Subsidies van overheden

6.2.4.1 Samenvatting subsidies

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Gemeenten	24.641	21.199	18.279
Ministeries	12.347	8.455	8.160
Raden voor Rechtsbijstand	1.356	1.045	1.189
Provincies	135	119	377
Europese Unie	855	974	2.025
Totaal	39.334	31.792	30.030

6.2.4.2 Subsidies gemeenten

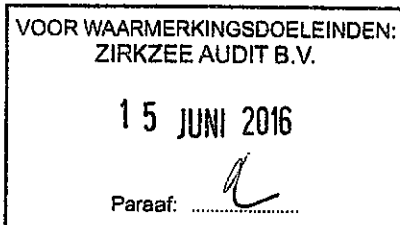
De belangrijkste financiers van de activiteiten op regionaal en lokaal niveau zijn de gemeenten. Alle stichtingen van VluchtelingenWerk worden door een groot aantal gemeenten binnen hun verzorgingsgebied gesubsidieerd. Circa 300 (van de in totaal ca. 400) gemeenten hebben een relatie met VluchtelingenWerk. De gebruikelijke gang van zaken is, dat de regionale stichting activiteiten uitvoert op het terrein van inburgering en integratie (o.a. maatschappelijke begeleiding) en dat zij de daarvoor gemaakte kosten geheel of gedeeltelijk vergoed krijgt. De opbrengsten uit gemeentesubsidies zijn met 35% toegenomen. Deze toename is het gevolg van de grotere aantallen cliënten die in gemeenten zijn ondergebracht.

6.2.4.3 Subsidie Ministeries regulier

VluchtelingenWerk Nederland heeft een structurele subsidierelatie met het Ministerie van Veiligheid en Justitie en met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Subsidie ministerie van Veiligheid en Justitie (DMB)

Om de activiteiten van VluchtelingenWerk Nederland in de centrale opvanglocaties gericht op voorlichting en begeleiding gedurende de asielprocedure te kunnen financieren heeft de Directie Migratiebeleid (DMB) voor 2015 meerdere subsidies toegekend tot een bedrag van € 10.640.000. De verleende subsidies kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- Specifieke producten en activiteiten gericht op het opleiden, trainen en verstrekken van advies ter ondersteuning aan de begeleiding van asielzoekers. Voor deze steunfunctie is een subsidie beschikbaar gesteld van maximaal € 1.310.000.
- Voor de begeleiding van asielzoekers in 1ste fase asielprocedure, de tijdelijke noodvoorzieningen en op de vrijheidsbeperkende locaties is € 6.730.000 toegekend.
- Voor de tolkdiensten werd € 2.600.000 gesubsidieerd door DMB.

De beschikkingen van 2014 zijn medio 2015 afgerekend en de nabetaling van € 65.000 is als extra baten in de jaarrekening 2015 verantwoord. De overbesteding van de tolkdiensten van € 180.000 wordt ten laste van de vooruit ontvangen subsidie gebracht en als baten in de jaarrekening 2015 verantwoord.

Subsidie ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (DI&S)

De subsidie van de directie Integratie en Samenleving (DI&S) is gericht op het opleiden, trainen en verstrekken van advies aan vrijwilligers en betaalde medewerkers die toegelaten vluchtelingen begeleiden bij hun integratie in de Nederlandse samenleving. Voor deze steunfunctie is in 2015 een subsidie beschikbaar gesteld van € 1.030.000. De beschikking van 2014 is in 2015 afgerekend conform de in de jaarrekening 2014 opgenomen bedragen.

6.2.4.4 Raden voor Rechtsbijstand

Met de Raden voor Rechtsbijstand is een overeenkomst gesloten voor het verlenen van rechtsbijstand aan vluchtelingen in de eerste fase van de asielprocedure.

6.2.4.5 Provincies

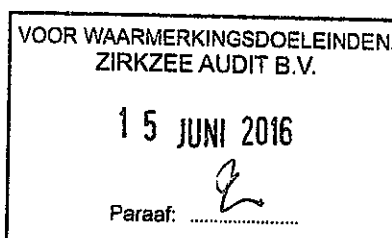
Van enkele provinciale overheden werd een bijdragen ontvangen.

6.2.4.6 Europese subsidies

Subsidies uit fondsen van de Europese Unie werden voor € 422.000 verantwoord door de landelijke vereniging en voor € 433.000 door enkele regionale stichtingen. Alle subsidies uit de EU betreft projecten met een looptijd van meer dan één jaar. De baten worden toegerekend naar rato van de subsidiabele prestaties en gemaakte kosten.

6.2.5 Baten uit inburgeringsaanbod

Vanaf 1 januari 2013 zijn inburgeraars zelf verantwoordelijk voor hun inburgering. Dat geldt ook voor de financiering waarvoor zij een lening bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) kunnen afsluiten. Vluchtelingenwerk heeft besloten zelf inburgeringscursussen te organiseren. In 2015 zijn in het gehele land inburgeringscursussen georganiseerd. Daarmee zijn de baten uit deze activiteit meer dan verdubbeld ten opzichte van 2014. Met deze sterke uitbreiding werd in de begroting rekening gehouden.

6.2.6 Rentebaten en baten uit beleggingen

De rentebaten en de baten uit beleggingen kunnen als volgt worden gepresenteerd:

	Contante opbrengst	Gerealiseerd koersresultaat	Niet gerealiseerd koersresultaat	Totaal
Obligaties	138	-29	-98	11
Aandelen	38	115	25	178
Liquide middelen	120	-	-	120
Totaal in 2015	296	86	-73	309
Totaal in 2014	383	27	189	599

6.2.7 Overige baten

De volgende specificatie van de baten uit eigen activiteiten kan worden gegeven:

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Informatieve Diensten	431	452	482
Overige baten Landelijk Bureau	365	556	251
Overige baten regionale stichtingen	893	500	1.000
Totaal	1.689	1.508	1.733

6.3 Toelichting lasten

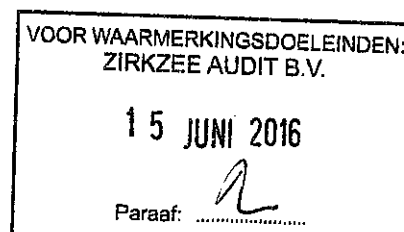
In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op de lasten. Deze toelichting valt in 2 delen uiteen. In § 6.3.1 wordt ingegaan op de bestedingen oftewel op welke wijze heeft VluchtelingenWerk de aan haar toevertrouwde middelen aangewend om haar statutaire doelstellingen te realiseren.

In § 6.3.2 worden een aantal kostenposten nader toegelicht. Daarbij wordt onder meer aandacht gegeven aan de personeelslasten en wordt de verdeling van de kostensoorten over de doelstellingen uiteengezet.

6.3.1 Besteed aan de doelstelling

6.3.1.1 Asiel

De besteding aan de doelstelling Asiel betreft de begeleiding door VluchtelingenWerk tijdens en na de asielprocedure en stelt asielzoekers in staat de regie over hun leven te behouden. VluchtelingenWerk draagt aantoonbaar bij aan een humaner asielbeleid. Speerpunt op het terrein van belangenbehartiging waren de Syrische vluchtelingen in Europa. De

dienstverlening in de centrale opvang stond in 2015 onder druk vanwege de toegenomen aantallen vluchtelingen. De bestedingen aan de doelstelling Asiel zijn in 2015 met 17% toegenomen ten opzichte van 2014.

6.3.1.2 Integratie

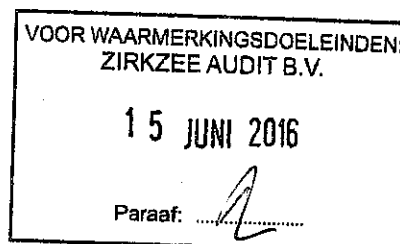
De besteding aan de doelstelling Integratie betreft de bijdrage door VluchtelingenWerk aan een betere positie van vluchtelingen gericht op een volwaardige participatie in de Nederlandse samenleving. Integratie speelt zich voor het overgrote deel af in gemeenten. Daar worden onder professionele aansturing vluchtelingen begeleid en ondersteund door gekwalificeerde vrijwilligers van VluchtelingenWerk. Het merendeel van de activiteiten heeft betrekking op maatschappelijke begeleiding. De bestedingen aan de doelstelling Integratie zijn in 2015 met 31% toegenomen ten opzichte van 2014.

6.3.1.3 Inburgering

Vanaf 2013 zijn inburgeraars zelf verantwoordelijk voor hun inburgering. Dat geldt ook voor de financiering waarvoor zij een lening bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) kunnen afsluiten. Vluchtelingenwerk heeft besloten zelf inburgeringscursussen te organiseren. In 2015 zijn in het gehele land inburgeringscursussen georganiseerd. Daarmee zijn de lasten uit deze activiteit meer dan verdubbeld ten opzichte van 2014. Met deze sterke uitbreiding werd in de begroting rekening gehouden.

6.3.1.4 Vereniging & Organisatie

De besteding aan de doelstelling Vereniging & Organisatie maken VluchtelingenWerk zichtbaar en herkenbaar in Nederland en draagt bij aan draagvlak in de samenleving ten aanzien van asielopvang en vluchtelingen. De zichtbaarheid van VluchtelingenWerk is vergroot door de communicatie, inhoudelijke deskundigheid en fondsenwerving beter op elkaar af te stemmen. Volgens de Charibarometer is de bekendheid van VluchtelingenWerk bij de Nederlandse bevolking gestegen van 51% in 2014 naar 63% in 2015. In 2015 heeft de vereniging voorbereidingen getroffen om de organisatie beter wendbaar te maken. Beoogd wordt de twaalf lid stichtingen te fuseren tot vijf lid stichtingen en deze gezamenlijk met het Landelijk Bureau als één organisatie te besturen. Op het terrein van de bedrijfsvoering is de vereniging als geheel overgestapt op een uniform ICT platform. In 2015 zijn de bestedingen aan deze doelstelling met 38% toegenomen ten opzicht van 2014.

6.3.2 Toelichting lastenverdeling

Conform richtlijn 650 dienen de lasten verdeeld te worden over de doelstellingen, de werving van baten en beheer en administratie. In de onderstaande tabel is dat gebeurd.

Bestemming Lasten	Doelstelling				Werving Baten	Beheer en administratie	Totaal 2015	Totaal 2014
	Asiel	Integratie	Inburgering	Vereniging				
uitbesteed werk	3.629	5.354	1.723	4.445	719	634	16.504	11.837
verstrekke subsidies	279	102	-00	141	-00	-00	521	187
Personeelskosten	9.256	16.419	7.134	2.195	182	3.102	38.289	28.769
Vrijwilligerskosten	438	1.106	518	42	-00	188	2.291	1.866
Huisvestingskosten	885	1.688	747	187	14	311	3.832	2.999
Kantoorkosten	431	945	431	68	4	167	2.047	1.152
ICT-kosten	255	459	200	59	5	87	1.084	472
Algemene kosten	327	737	306	59	4	122	1.556	608
Afschrijving en rente	99	136	54	31	3	28	351	328
Totaal 2015:	15.599	26.945	11.113	7.228	931	4.639	66.455 -35 66.420	48.218 42- 48.176
Totaal 2014:	13.387	20.633	4.779	5.220	755	3.444		48.218

6.3.3 Kosten beheer en administratie

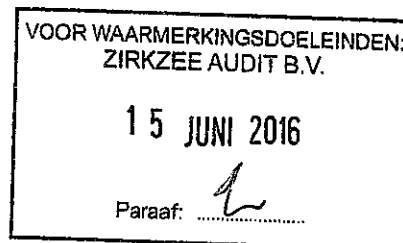
De kosten van beheer en administratie (B&A) worden gemaakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering. Deze kosten worden niet toegerekend aan de doelstelling of aan de kosten van werving baten. Voor de uitwerking werd het advies van de Vereniging Goede Doelen Nederland gevolgd.

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Kosten van beheer en administratie	4.639	3.923	3.445
Som der lasten	66.421	57.366	48.177
Kosten beheer en administratie in %	7,0%	6,8 %	7,2%

Onder kosten van B&A zijn begrepen de kosten van bestuur, directievoering, algemeen secretariaat, financiën, ICT, huisvesting & facilitair en personeelszaken. Voor adequate systemen van B&A heeft het bestuur van VluchtelingenWerk de kosten gemaximeerd op 6% van de som der lasten. Ondanks een geringe verbetering in 2015 scoort VluchtelingenWerk nog steeds boven deze interne norm.

6.3.4 Personeelskosten

Salarissen, sociale lasten en pensioenpremie worden op grond van de arbeidsvoorwaarden conform de CAO Welzijn en Maatschappelijk dienstverlening verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan de medewerkers. VluchtelingenWerk heeft de pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De pensioenregeling is ondergebracht bij het pensioenfonds Zorg & Welzijn. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

De personeelskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Salarissen	28.823	25.808	21.458
Sociale lasten	4.315	3.823	3.322
Pensioenpremie	2.504	2.231	2.055
Overige personeelskosten	2.648	1.721	1.968
Totaal	38.290	33.583	28.803

Ultimo 2015 waren omgerekend naar Fte's (op basis van een werkweek van 36 uren) bij VluchtelingenWerk Nederland en de overige regionale stichtingen in totaal 696 Fte's in dienst (2014: 487 Fte's). De bezetting is flink toegenomen in 2015. Dit is een gevolg van grotere aantallen vluchtelingen, een grote toeloop van vrijwilligers en met de groei in de activiteiten op het terrein van inburgering.

6.3.5 Inzet van vrijwilligers

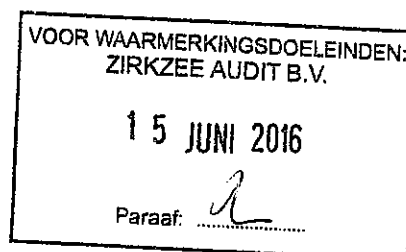
VluchtelingenWerk is een professionele vrijwilligersorganisatie. Het merendeel van de directe ondersteuning en begeleiding van asielzoekers en vluchtelingen wordt uitgevoerd door vrijwilligers. In 2015 waren in totaal 11.624 vrijwilligers voor de vereniging actief (2014: 7.524). De directe vrijwilligerskosten in de regio bedroegen € 2,3 mln. (2014: € 1,9 mln.) Daarnaast kan een groot deel van de activiteiten van de helpdesk en Vluchtweb alsmede de kosten van opleiding en training worden toegerekend aan de vrijwilligersinzet.

6.3.6 Bezoldiging van bestuurders

De leden van het bestuur van de vereniging ontvangen jaarlijks de maximaal fiscaal toegestane vergoeding voor vrijwilligers van € 1.500. Aan bestuursleden zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt. De bezoldiging is als volgt gespecificeerd:

Bestuurder	Functie	Vacatiegeld
De heer P.C.M. van Zijl	Voorzitter	1.500
De heer D.J.P.R.M. de Bruijn	Penningmeester	1.500
De heer F.H. Rövekamp	Vice voorzitter	1.500
Mevrouw D.H. Oudshoorn-Tinga	Bestuurslid	1.500
Mevrouw Z. Guernina	Bestuurslid	1.500
Totaal van de bezoldiging bestuurders in 2015		7.500
Totaal van de bezoldiging bestuurders in 2014		11.000

De leden van besturen en Raden van Toezicht van de regionale stichtingen ontvangen een vergoeding van in de functie gemaakte kosten.

6.3.7 Bezoldiging van directie

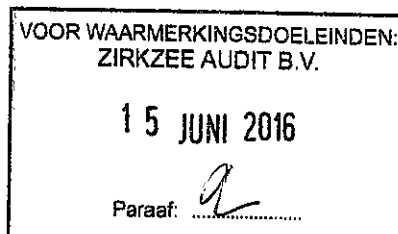
Het bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Het bestuur volgt bij de bezoldiging van de directie de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening en de Adviesregeling Beloning Directeuren van de Vereniging Goede Doelen Nederland. De Adviesregeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging bij VluchtelingenWerk vond plaats door de penningmeester. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 470 punten met een maximaal jaarinkomen van € 124.233. Het jaarinkomen van de algemeen directeur bedroeg in 2015 € 115.155. De beloning blijft daarmee binnen het geldend maximum. In de totale kosten van de bezoldiging zijn het werkgeverstaandeel in de sociale verzekeringspremies en de pensioenpremie begrepen.

Naam	Mevrouw D.E. Manson	
Functie	Algemeen directeur	
Dienstverband		
-aard	Onbepaald	
-uren per week	36	
-percentage part time	100%	
-periode	1 januari – 31 december	
Jaarinkomen	2015	2014
-bruto loon	98.514	96.870
-vakantiegeld	7.848	7.740
-eindejaarsuitkering	8.793	8.672
Totaal bruto jaarinkomen	115.155	113.282
Werkgeversdeel sociale verzekeringen	8.913	8.858
Belastbare vergoedingen	2.430	2.557
Werkgeversdeel pensioenpremie	11.101	13.134
Totaal kosten van de bezoldiging	137.599	137.831

Aan de algemeen directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Voor de verantwoording van de salarissen van de directeuren en directeur bestuurders van regionale stichtingen wordt verwezen naar de enkelvoudige jaarrekeningen van deze eenheden.

De gecombineerde jaarrekening 2015 van de Vereniging VluchtelingenWerk Nederland werd op de vergadering van het bestuur gehouden op 8 juni 2016 vastgesteld.

Overige gegevens

9.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 januari 2016 vond een juridische fusie plaats tussen de Stichtingen VluchtelingenWerk Zeeland, Maasdelta, Zuid-Holland Noord en Zuidvleugel. De naam van de nieuwe organisatie is Stichting VluchtelingenWerk Zuidwest Nederland. In 2016 en 2017 zijn fusies te verwachten tussen ander stichtingen tevens lid van de vereniging.

9.2 Controleverklaring

De controleverklaring van de externe accountant is opgenomen op de volgende pagina's

Lange Voort 68
2341 KD Oegstgeest
Postbus 93
2340 AB Oegstgeest
T 071 - 515 40 14
F 071 - 517 36 66
E mail@zirkzee.nl
www.zirkzee.nl

onderdeel van de Zirkzee-groep

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Vereniging VluchtelingenWerk Nederland

Wij hebben de in dit rapport op pagina 11 tot en met pagina 32 opgenomen gecombineerde jaarrekening 2015 die deel uit maakt van de jaarrekening van Vereniging VluchtelingenWerk Nederland te Amsterdam gecontroleerd. Deze gecombineerde jaarrekening bestaat uit de gecombineerde balans per 31 december 2015 en de gecombineerde staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de gecombineerde jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven alsmede voor het opmaken van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 "Fondsenwervende instellingen". Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de gecombineerde jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de gecombineerde jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de gecombineerde jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de gecombineerde jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de gecombineerde jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vereniging gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de gecombineerde jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de gecombineerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging VluchtelingenWerk Nederland per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 "Fondsenwervende instellingen".

Oegstgeest, 15 juni 2016
Zirkzee Audit B.V.

was getekend

R. Wassing RA

10. Verantwoordingsverklaring bestuur

Deze verklaring wordt afgegeven namens de vereniging VluchtelingenWerk Nederland. In de verklaring is verwoord hoe VluchtelingenWerk Nederland inhoud geeft aan de principes van scheiding van functies, efficiency en effectiviteit van besteding van middelen en de relaties met belanghebbenden.

Hieronder worden de onderdelen uitgewerkt. Daaraan voorafgaand wordt de missie van de organisatie weergegeven.

Missie

De missie van de vereniging VluchtelingenWerk Nederland luidt als volgt (artikel 2, de leden 1 en 3 van de statuten):

Lid 1. De vereniging heeft ten doel:

- a. Het zich op basis van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens inzetten voor de bescherming en behartigen van de belangen van vluchtelingen en asielzoekers;
- b. Het (doen) ondersteunen van vluchtelingen en asielzoekers bij het opbouwen van een nieuw bestaan in Nederland;
- c. Het ondernemen van activiteiten gericht op de bescherming van en de belangenbehartiging van vluchtelingen en asielzoekers buiten Nederland met name in Europa;
- d. Het - waar dit plaatselijk of regionaal gewenst is - zich (doen) inzetten voor migranten, en voorts al hetgeen met het vorenstaande rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

Lid 3. De vereniging tracht dit doel te bereiken door:

- het (doen) geven van persoonlijke steun aan vluchtelingen en asielzoekers en het (doen) behartigen van hun belangen bij hun toelating en hun opvang;
- het (doen) behartigen van de belangen van vluchtelingen en asielzoekers bij hun maatschappelijke participatie en integratie;
- het verlenen van ondersteunende activiteiten aan regionale afdelingen ten behoeve van vluchtelingen en asielzoekers;
- het beïnvloeden van het beleid ten aanzien van vluchtelingen en asielzoekers in het kader van de algemene belangenbehartiging;
- het (doen) bevorderen van draagvlak voor vluchtelingen en asielzoekers in de samenleving;
- het werk van de vereniging te doen uitvoeren door medewerkers en vrijwilligers;
- alle andere wettige middelen.

1. Toezicht houden, besturen en uitvoeren

VluchtelingenWerk Nederland is een vereniging. De leden zijn zelfstandige stichtingen met een regionale functie (regionale stichtingen). In Amsterdam is een Landelijk Bureau gevestigd, dat een aantal landelijke taken uitvoert en diensten verleent aan regionale stichtingen.

De vereniging kent een bestuur. Dit bestuur heeft het merendeel van de operationele bestuurlijke taken gedelegeerd aan een titulaire directeur op basis van een directiestatuut. Het bestuur legt verantwoording af aan de algemene ledenvergadering: de Verenigingsraad.

De Verenigingsraad houdt toezicht op het bestuur. De Verenigingsraad keurt de jaarrekening goed, stelt statutenwijzigingen vast en keurt de meerjarenbegroting van de vereniging goed. De respectievelijke taken en verantwoordelijkheden rondom besturen, toezicht houden en verantwoorden zijn vastgelegd in de statuten, het huishoudelijk reglement en het directiestatuut. Het Directeurenoverleg, de vergadering van de directeuren van alle lidstichtingen van VluchtelingenWerk met als voorzitter de algemeen directeur van de vereniging, bereidt het landelijk beleid voor en is verantwoordelijk voor de uitvoering.

Bestuur

Het bestuur van de vereniging bestaat eind 2015 uit vijf leden. De leden van het bestuur worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen maximaal één keer worden herbenoemd. Tussen bestuursleden onderling en met leden van de directie bestaan geen nauwe familierelaties of vergelijkbare banden.

De bestuursleden ontvangen geen beloning. Wel ontvangen ze een vrijwilligersvergoeding van €1.500 op jaarbasis. Indien de inzet buitenproportioneel is geweest, kan een hogere vergoeding worden uitgekeerd. De voorzitter bepaalt of dat het geval is en wat de hoogte van de vergoeding kan zijn. De ontvangen vergoedingen staan in de jaarrekening 2015 per persoon verantwoord. In 2015 is geen hogere vergoeding aan een van de bestuursleden verstrekt.

Het bestuur vergadert in 2015 acht keer. Naast over de vaststelling van de begroting en jaarrekening besluit het bestuur in 2015 onder meer over beleggingsbeleid. Het bestuur adviseert de directeur over de aanpak van de explosieve ontwikkelingen in 2015. Daarnaast is er veel aandacht voor de voorgenomen aanpassing van de verenigingsstructuur.

De regionale stichtingen hebben

- een bestuur, dat de verantwoordelijkheid voor de uitvoering heeft gedelegeerd aan een directeur of
- een directeur bestuurder en een Raad van Toezicht.

Per 31 december 2015 telt de vereniging twaalf regionale stichtingen als haar leden.

Verenigingsraad

De afgevaardigden in de Verenigingsraad worden door de besturen van de regionale stichtingen benoemd. De zittingstermijn van een afgevaardigde wordt door de regionale afdeling zelf bepaald. De eindverantwoordelijkheid voor het gevoerde en het te voeren beleid ligt bij de Verenigingsraad. De Verenigingsraad kwam in 2015 twee keer bijeen. In alle vergaderingen komt de structuur van de vereniging ter sprake. Vastgesteld wordt dat het huidige sturingsmodel nog teveel vrijblijvendheid en onvoldoende slagkracht met zich mee brengt om de vereniging als geheel goed te besturen. Daarom neemt de Verenigingsraad het besluit om van de huidige twaalf stichtingen over te gaan naar vijf stichtingen. Alle entiteiten binnen de vereniging stappen ook over naar een Raad van Toezicht-model. Deze opschalingsoperatie moet op 1 januari 2016 haar beslag krijgen. Deze einddatum is niet gehaald. In twee van de vijf beoogde regio's wordt de opschalingsoperatie in de loop van 2016 bereikt.

De Verenigingsraad kan commissies in het leven roepen. Ten behoeve van de oordeelsvorming op het terrein van financiën is een financiële adviescommissie ingesteld. Deze bestaat uit onafhankelijke leden. De commissie adviseert de Verenigingsraad over de begroting en de jaarrekening en kan daarnaast gevraagd en ongevraagd advies geven aan de Verenigingsraad. De commissie heeft in 2015 twee keer vergaderd. De commissie heeft geadviseerd over de jaarrekening 2014 en de begroting 2016. Verenigingsraad en bestuur nemen de aanbevelingen van de commissie over.

Directie

De uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden heeft het bestuur gedelegeerd aan de algemeen directeur. Deze functionaris wordt benoemd, geschorst en ontslagen door het bestuur, dat ook het salaris en andere arbeidsvoorwaarden vaststelt. De directie bestond in 2015 uit één persoon. Deze algemeen directeur treedt op als bestuurder in de zin van de Wet op de Ondernemingsraad. De voorzitter van het bestuur heeft een functioneringsgesprek gevoerd met de directeur.

De salarissen van alle medewerkers, inclusief de algemeen directeur, zijn gebaseerd op de CAO Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening. Het salaris van de directeur is getoetst aan de Adviesregeling beloning directeuren van goede doelen welke is opgesteld door de Vereniging Goede Doelen Nederland. De beloning van de directie wordt vermeld in de jaarrekening.

De directie wordt ondersteund door een managementteam (MT) waarin de managers van de vier afdelingen zitting hebben. Het MT is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van het Landelijk Bureau. De organisatie kent de functie van verenigingscontroller. Deze functionaris heeft een controlerende taak met de gehele vereniging als werkterrein.

2. Effectiviteit en efficiency van inzet van de beschikbare middelen ten behoeve van de doelstelling

VluchtelingenWerk Nederland stelt zich ten doel de haar ter beschikking gestelde middelen zo optimaal mogelijk aan te wenden ter realisatie van de doelstellingen van de organisatie, zoals in de missie weergegeven. De belangrijkste financiers van de vereniging zijn overheden (met een hoofdrol voor gemeenten en rijksoverheid) en de Nationale Postcode Loterij. Donaties, giften en legaten vormen voor het Landelijk Bureau 21% van de jaarlijkse opbrengsten.

Aan al deze financiers wordt verantwoording afgelegd ten aanzien van de wijze waarop de beschikbaar gestelde middelen zijn besteed.

Het Landelijk Bureau van VluchtelingenWerk Nederland hanteert in de begroting en jaarrekening een indeling, die gebaseerd is op de rollen in de richting van de regionale stichtingen. Oftewel de organisatieactiviteiten Belangenbehartiging, Begeleiding, Expertise, Diensten en Verenigingsstaf. In verenigingsverband wordt deze indeling omgezet naar de doelstellingen Asiel, Integratie en Vereniging.

De directe begeleiding en individuele belangenbehartiging voor vluchtelingen en asielzoekers wordt uitgevoerd door de regionale stichtingen. Deze hebben een sterke lokale verankering, vaak vorm gegeven door een plaatselijk team van vrijwilligers, die vanuit de regionale stichting VluchtelingenWerk worden aangestuurd. De vrijwilligers dragen zorg voor de directe ondersteuning en begeleiding van de vluchtelingen. Deze werkwijze impliceert, dat slechts een beperkt deel van het werk (en de daaraan verbonden kosten) wordt uitbesteed.

De algemene belangenbehartiging, advisering en de dienstverlening aan regionale stichtingen wordt door het Landelijk Bureau uitgevoerd.

De huidige planning- en controlcyclus begint met de opstelling van de jaarplannen, waarin de gestelde doelen zo concreet mogelijk beschreven worden. In het jaarplan worden de strategische doelstellingen uit het meerjarenbeleidsplan vertaald naar concrete activiteiten. De uitvoering van de begroting wordt maandelijks gemonitord. Eens per vier maanden wordt ook de realisatie van de inhoudelijke doelen gecheckt, waar nodig wordt bijgestuurd.

Een maatstaf voor de mate waarin de bestedingen doelgericht hebben plaatsgevonden

is het bestedingspercentage van de lasten. In 2015 kwam dit uit op 91,7% (2014: 90,7%)
Het bestedingspercentage van de baten is 83,3 % (2014: 85,1%)
We trachten de kosten van niet op de doelstelling gerichte activiteiten zo veel mogelijk te beperken. Conform richtlijn 650 van de richtlijnen voor de jaarverslaggeving gaat het om de kosten van fondsenwerving en de kosten van beheer en administratie. Voor de kosten van fondsenwerving baseert VluchtelingenWerk zich op de CBF-norm. Over drie achtereenvolgende jaren mogen die kosten niet meer dan 25 procent van de gerealiseerde opbrengsten fondsenwerving bedragen. Het gemiddelde percentage over de jaren 2013, 2014 en 2015 komt uit op 14,0%. VluchtelingenWerk voldoet daarmee ruimschoots aan de gestelde norm.

De norm voor de kosten van beheer en administratie – dat zijn de kosten van bestuur en niet direct productieve activiteiten zoals management, financiën, personele zaken en ICT – zijn gemaximeerd op 6 % van de totale kosten. In 2015 bedraagt dit 1,8% (in 2014: 2,3%)
Voor het Landelijk Bureau wordt jaarlijks een gemiddeld integraal uurtarief berekend. In 2015 bedraagt dit tarief € 72,37 per uur. In 2014 werd een uurtarief genoteerd van € 70,08. De uitkomst en samenstelling van het uurtarief geven inzicht in de mate van efficiency van het Landelijk Bureau.

3. Stakeholders

VluchtelingenWerk vindt het belangrijk de samenleving, vrijwilligers, medewerkers, advocaten, politici, subsidiënten, donateurs en andere stakeholders bij het werk te betrekken. Jaarlijks wordt daartoe een maatschappelijk congres georganiseerd. Doel daarvan is als belangenbehartiger een platform bieden voor maatschappelijke discussie en open staan voor externe invloeden. De organisatie gaat het debat aan met vluchtelingen, de eigen achterban en andere stakeholders.

Vluchtelingen

Tijdens alle fasen van de asielprocedure en tijdens hun integratie in de Nederlandse samenleving hebben vrijwilligers en medewerkers van VluchtelingenWerk Nederland intensief persoonlijk contact met asielzoekers en vluchtelingen. De organisatie onderhoudt contacten met vluchtelingenzelforganisaties en met netwerken van vluchtelingen.

Vrijwilligers

Vrijwilligers verwezenlijken de missie van VluchtelingenWerk. Zij zorgen ervoor dat we een open en gastvrij land zijn voor mensen op de vlucht. Ze zijn er met raad en daad in alle fasen van de asielprocedure tot en met het zelfredzaam worden. Kortom, vrijwilligers van VluchtelingenWerk zijn goud waard voor de vluchtelingen en voor de samenleving.
Met de digitale nieuwsbrief Compact worden de vrijwilligers op de hoogte gehouden van nieuwe ontwikkelingen op het werkkterrein. De digitale databank Vluchtweb vormt een onmisbare bron van informatie over asiel en integratie. Tevens is er op het Landelijk Bureau op alle werkdagen een Helpdesk beschikbaar die vrijwilligers ondersteunt met advies en informatie. Ook advocaten en andere rechtshulpverleners maken gebruik van deze faciliteiten.

Donateurs

Eind 2015 telde VluchtelingenWerk 64.999 donateurs, een toename ten opzichte van 2014 met 29,6 %. Donateur betekent dat iemand in een periode van 18 maanden minstens één keer aan de organisatie heeft gegeven. Donateurs van VluchtelingenWerk krijgen vier keer per jaar de Nieuwsbrief 'Voetsporen'. Daarin staat informatie over de besteding van hun

bijdragen. De band met de donateurs krijgt ook gestalte door het kwartaalblad VluchtelingenWerk Magazine. Informatief, betrokken en vol verhalen over successen, obstakels en de mensen die achter het werk zitten. Elke donateur die meer dan € 20 per jaar doneert kan het VluchtelingenWerk Magazine ontvangen. Nieuwe donateurs kunnen kenbaar maken of ze dit blad willen ontvangen.

Subsidiënten

Verschillende overheden en fondsen maken ons werk mogelijk door daarvoor middelen beschikbaar te stellen. VluchtelingenWerk is een beneficiënt van de Nationale Postcode Loterij. Er worden subsidies ontvangen van het ministerie van Veiligheid en Justitie en SZW. Daarnaast zijn er inkomsten van de Raad voor Rechtsbijstand en projectfinancieringen. Aan al deze subsidiënten wordt conform de daarvoor geldende richtlijnen gerapporteerd over de bestedingen van deze gelden. Regelmatig vin

Bedrijfsleven

De contacten van VluchtelingenWerk Nederland met het bedrijfsleven zijn divers. In het licht van de activiteiten arbeidsparticipatie wordt het bedrijfsleven regionaal en lokaal actief benaderd om werkzoekende vluchtelingen te matchen met vacatures. De projecten 'Startbaan' en 'Vrouw en Werk' hebben tot doel vluchtelingen te plaatsen op een vacature dan wel op een opleiding met perspectief op werk. Werkgevers die in het kader van hun diversiteitsbeleid welwillend staan ten opzichte van specifieke doelgroepen waaronder vluchtelingen proberen we zo veel mogelijk in beeld te brengen, o.a. via het initiatief 'De Normaalste Zaak' dat door MVO Nederland en de Algemene WerkgeversVereniging Nederland (AWVN) is geïnitieerd. In 2013 is een convenant getekend met de bedrijven Accenture en met de ManpowerGroup. Accenture faciliteert een arbeidsparticipatieproject door middel van het beschikbaar stellen van deskundigheid. Met Manpower Nederland is een driejarige samenwerking gestart om meer vluchtelingen te bemiddelen. Deze samenwerking komt voort uit een convenant dat ManpowerGroup heeft afgesloten met de UNHCR om wereldwijd van betekenis te zijn voor de toegang van vluchtelingen tot de arbeidsmarkt.

Klachten

VluchtelingenWerk beschikt sinds 2004 over een klachtenreglement. Iedereen die een klacht heeft over een dienst van de organisatie kan deze indienen bij de vereniging. Als het een klacht betreft over een regionale stichting, is de eerste stap een regionale klachtencommissie. Als de klager daar geen gehoor vindt, of de klacht betrekking heeft op de dienstverlening van de vereniging, kan hij of zij zich wenden tot de landelijke klachtencommissie. In 2015 wijzigt de samenstelling van de landelijke klachtencommissie. Er is een nieuwe voorzitter en één nieuw lid. In 2015 ontvangt de vereniging 36 meldingen van ontevreden cliënten, vrijwilligers en mensen die met VluchtelingenWerk te maken hebben gehad. In 16 gevallen vindt succesvolle bemiddeling plaats. In zes gevallen leidt het tot een klacht waarvan er één deels gegrond is verklaard. Drie klachten zijn nog in behandeling.

Bijlage 1: Cijfers van de 12 regionale stichtingen

Gecombineerde balans en staat van baten en lasten van de 12 regionale stichtingen na eliminaties onderlinge transacties en na resultaatbestemming – bedragen zijn x € 1.000

1.1 Balans

Activa	2015	2014
Materiële vaste activa	958	462
Vorderingen en overlopende activa	15.821	9.891
Effecten		
Liquide middelen	16.963	11.700
Totaal Activa	33.741	22.053
Passiva	2015	2014
Reserves en fondsen		
Reserves		
Continuïteitsreserve	7.954	6.234
Bestemmingsreserves	7.040	4.237
	15.012	10.471
Fondsen		
Bestemmingsfondsen	1.147	354
Totaal reserves en fondsen	16.141	10.825
Voorzieningen	718	685
Kortlopende schulden	16.883	10.543
Totaal Passiva	33.741	22.053

1.2 Staat van baten en lasten

Bedragen zijn x € 1.000

BATEN	Realisatie 2015	Realisatie 2014
Baten uit eigen fondsenwerving	1.072	433
Bijdrage uit acties van derden	142	231
Subsidies van overheden	25.206	19.286
Bijdragen van het Landelijk Bureau	15.263	10.740
Baten inburgering	11.889	4.845
Overige baten	894	1.414
Rentebaten en baten uit beleggingen	88	112
Som der baten	54.554	37.061
LASTEN		
Besteed aan doelstellingen		
Asiel	9.397	7.035
Integratie	23.747	18.616
Inburgeringsaanbod	11.113	4.779
Vereniging & Organisatie	891	967
Totaal besteed aan doelstellingen	45.148	31.397
Kosten werving baten		
Kosten eigen fondsenwerving	0	0
Kosten werving NPL bijdrage	0	0
Kosten verkrijging subsidies overheden	0	0
Kosten van beleggingen	0	0
Totaal kosten werving baten	0	0
Kosten beheer en administratie	4.035	2.852
Som der lasten	49.183	34.249
Resultaat	5.371	2.812

Bijlage 2: Kengetallen per regionale stichting

Kengetallen per regionale stichting

Hieronder worden voor de 12 regionale stichtingen een aantal kengetallen die betrekking hebben op het jaar 2015 gepresenteerd. Getallen met € zijn x 1.000
In de laatste kolom zijn eventuele eliminaties en/of correcties verwerkt ten behoeve van de consolidatie

staat van baten en lasten RS-en	Noord-Nederland	Oost-Nederland	Midden-Nederland	Amstel tot Zaan	NoordWest Holland	Zuid-Holland Noord	Maasdelta
Baten							
Subsidies van overheden	€ 1.977	€ 4.482	€ 2.215	€ 2.244	€ 1.398	€ 1.971	€ 1.823
Baten uit fondsenwerving	€ 560	€ 0	€ 145	€ 79	€ 0	€ 26	€ 28
Baten uit acties van derden	€ 37	€ 0	€ 0	€ 43	€ 17	€ 0	€ 0
Bijdragen van VluchtelingenWerk Nederland	€ 3.287	€ 2.311	€ 1.813	€ 680	€ 1.055	€ 736	€ 417
Baten uit projecten met andere regionale stichtingen	€ 9	€ 19	€ 52	€ 25	€ 5	€ 10	€ 143
Baten Inburgeringsaanbod	€ 1.144	€ 3.131	€ 853	€ 594	€ 489	€ 720	€ 1.801
Overige baten	€ 174	€ 192	€ 54	€ 145	€ 29	€ 51	€ 16
Totaal Baten	€ 7.188	€ 10.134	€ 5.131	€ 3.790	€ 2.892	€ 3.513	€ 4.229
Bestedingen							
Asiel	€ 2.175	€ 2.380	€ 1.108	€ 198	€ 664	€ 413	€ 31
Integratie	€ 2.649	€ 3.827	€ 2.141	€ 2.428	€ 1.233	€ 2.067	€ 1.882
Inburgeringsaanbod	€ 1.123	€ 3.108	€ 854	€ 527	€ 493	€ 631	€ 1.533
Vereniging	€ 0	€ 92	€ 0	€ 96	€ 157	€ 89	€ 83
Kosten van beheer en administratie	€ 433	€ 654	€ 441	€ 313	€ 276	€ 427	€ 500
Totaal bestedingen	€ 6.380	€ 10.062	€ 4.543	€ 3.563	€ 2.823	€ 3.627	€ 4.029
Financieel resultaat	€ 808	€ 72	€ 588	€ 228	€ 169	-€ 113	€ 200
Capaciteitsgegevens:							
aantal personen betaald personeel per 31-	131	154	66	53	44	59	47
aantal fte betaald personeel per 31-12	85	119	51	43	31	44	31
aantal vrijwilligers gedurende het gehele ja	1.600	3.313	745	750	800	584	750

staat van baten en lasten RS-en	Zuid-Bevel	Zeeland	Brabant Centraal	WOBB	Limburg	eliminaties en/of correcties	TOTAAL
Baten							
Subsidies van overheden	€ 2.589	€ 596	€ 2.251	€ 2.178	€ 1.482	€ 0	€ 25.206
Baten uit fondsenwerving	€ 74	€ 0	€ 101	€ 0	€ 61	€ 0	€ 1.072
Baten uit acties van derden	€ 20	€ 0	€ 29	-€ 4	€ 0	€ 0	€ 142
Blijdragen van VluchtelingenWerk Nederland	€ 437	€ 356	€ 1.321	€ 1.529	€ 1.195	€ 145	€ 15.263
Baten uit projecten met andere regionale stichtingen	€ 0	€ 0	€ 204	€ 0	€ 25	-€ 493	€ 0
Baten Inburgeringsaanbod	€ 0	€ 0	€ 1.140	€ 701	€ 1.316	€ 0	€ 11.889
Overige baten	€ 51	€ 12	€ 34	€ 295	€ 15	-€ 86	€ 982
Totaal Baten	€ 3.171	€ 964	€ 5.081	€ 4.700	€ 4.094	-€ 434	€ 54.554
Bestedingen							
Asiel	€ 145	€ 100	€ 684	€ 947	€ 869	-€ 316	€ 9.397
Integratie	€ 2.232	€ 570	€ 1.827	€ 1.987	€ 953	-€ 50	€ 23.747
Inburgeringsaanbod	€ 0	€ 0	€ 1.075	€ 663	€ 1.105	€ 0	€ 11.113
Vereniging	€ 81	€ 73	€ 29	€ 233	€ 99	-€ 141	€ 891
Kosten van beheer en administratie	€ 121	€ 183	€ 350	€ 269	€ 38	€ 29	€ 4.035
Totaal bestedingen	€ 2.580	€ 926	€ 3.965	€ 4.100	€ 3.064	-€ 478	€ 49.183
Financieel resultaat	€ 591	€ 38	€ 1.116	€ 601	€ 1.030	€ 44	€ 5.371
Capaciteitsgegevens:							
aantal personen betaald personeel per 31-12	51	13	66	77	76	0	837
aantal fte betaald personeel per 31-12	42	10	48	48	57	0	609
aantal vrijwilligers gedurende het gehele jaar	450	200	750	1.000	702	0	11.624

Bijlage 3: Besturen / Raden van Toezicht regionale stichtingen

Stichting VluchtelingenWerk Amstel tot Zaan Statutair gevestigd te Amsterdam

Bestuur	Functie
Hein Blocks	Voorzitter
Lidwine Bremer	Penningmeester
Lydia ten Berge	Bestuurslid
Willie Swildens-Rozendaal	Bestuurslid
Lioe Tan	Bestuurslid

Stichting VluchtelingenWerk SNV Brabant Centraal Statutair gevestigd te Tilburg

Bestuur	Functie
Mw. Y.E. Visser	Voorzitter
Dhr. W.J. Willems	Secretaris
Dhr. W.F.M. Bams	Bestuurslid
Dhr. E.C. Davids	Bestuurslid
Mw. C.J.M. Aarts-Engbers	Bestuurslid
Dhr. P.F.A.M. van Boekel	Bestuurslid

Stichting VluchtelingenWerk Limburg Statutair gevestigd te Venlo

Bestuur	Functie
F.G.J.M. Beckers	Voorzitter
J.C.B.M. Kleijnen	Secretaris
H.J.M. Brouns	Penningmeester
W.M.G.A. de Jong-Boeters	Bestuurslid
F.H.A.N. Lambriks	Bestuurslid
J.A.M. Lamers	Bestuurslid
J.H.W. Paris	Bestuurslid

Stichting VluchtelingenWerk Maasdelta Statutair gevestigd te Rotterdam

Bestuur	Functie
I.A. Mouradin	Voorzitter
P.A. Hoekema	Bestuurslid
E.G. Van de Mortel	Penningmeester
M. Büchli	Bestuurslid
C. Van Ginkel	Bestuurslid

Stichting VluchtelingenWerk Midden Nederland
Statutair gevestigd te Utrecht

Bestuur	Functie
Harrie de Heer	Voorzitter
Ed Hoekstra	Secretaris
Maurice Stroop	Penningmeester
Marian van Leeuwen-Scheltema	Bestuurslid
Berendineke Steenberghe	Bestuurslid

Stichting VluchtelingenWerk Noord Nederland
Statutair gevestigd te Groningen

R. Goettsch	Voorzitter
H. ter Veen	Lid raad van toezicht
M. de Jong-Janssens	Lid raad van toezicht
L. Feenstra	Lid raad van toezicht
D. Beltman	Lid raad van toezicht
W.F. Brenkman	Lid raad van toezicht
B. Bilker	Lid raad van toezicht
G. Vonk	Lid raad van toezicht

Stichting VluchtelingenWerk Noord West Holland
Statutair gevestigd te Haarlem

Bestuur	Functie
Romeijn, T.J.	Voorzitter
Goedhart, J.J.	Secretaris
Kappers, S.P.	Penningmeester
Dijkstra, S.	Bestuurslid
Hendriks-Over, M	Bestuurslid

Stichting VluchtelingenWerk Oost Nederland
Statutair gevestigd te Arnhem

Bestuur	Functie
Jan van der Werff	Directeur-bestuurder
Raad van Toezicht	Functie
Corinne Casseres	Voorzitter
Joke Verhoef	Lid raad van toezicht
Phil Birkenhäger	Lid raad van toezicht
Hans Augustijn	Lid raad van toezicht
Dhr. S. Wieringa	Lid raad van toezicht
Gerrit Velthuis	Lid raad van toezicht
Mw. M.F. Bezema	Lid raad van toezicht

Stichting VluchtelingenWerk WOBB
Statutair gevestigd te Uden

Bestuur

J.J. de Visser
M.C.G. Sweere-Göbel

Raad van Toezicht

N.C. den Hollander
M.J.A.M. Jenneskens
K.D.J.N. Leget
R. Willems
A.A.R. Frietman
C.J.M. Ermers

Functie

Directeur-bestuurder
Directeur- bestuurder

Functie

Voorzitter
Secretaris
Lid raad van toezicht
Lid raad van toezicht
Lid raad van toezicht
Lid raad van toezicht

Stichting VluchtelingenWerk Zeeland
Statutair gevestigd te Middelburg

Bestuur

Dhr. F.K. Hamelink
Dhr. D.J. Holtkamp
Dhr. G.J. De Nijs
Dhr. M.L.P. Van Campen
Dhr. R.W. Van Voorst Vader
Mevr. P.C.T. Elbertsen

Functie

Voorzitter
Vice-voorzitter
Secretaris
Penningmeester
Bestuurslid
Bestuurslid

Stichting VluchtelingenWerk Zuid Holland Noord
Statutair gevestigd te Leiden

Bestuur

Dhr. L.K. Slager
Raad van Toezicht
Dhr. A.J.W. Kohlbeck
Mevr. G. Gravesteijn-Witvoet
Mevr. mr. drs. H. Janssen
Mevr. mr. F.A.M. van der Klauw-Koops
Dhr. drs. A. Tieleman
Dhr. ir. T.J. Halma

Functie

Directeur-bestuurder

Voorzitter)
Lid raad van toezicht
Lid raad van toezicht
Lid raad van toezicht
Lid raad van toezicht
Lid raad van toezicht

Stichting VluchtelingenWerk Zuidvleugel
Statutair gevestigd te Dordrecht

Bestuur

Mevr. A. M. Andriol
Mevr. M. van der Beek
Dhr. P. Hoekema
Mevr. M. Duijm
Dhr. A. Hodzic

Functie

Voorzitter
Secretaris
Penningmeester
Bestuurslid
Bestuurslid